

Wat zegt de uitslag van de Droogstandscheck?

De Droogstandsccheck is een unieke test die vóór het afkalven aangeeft of uw droge koeien een verhoogd risico hebben op gezondheidsproblemen ná het afkalven. Via bloedonderzoek (serum) worden de gehalten NEFA, BHBZ, ureum, magnesium en haptoglobine gemeten.

Voor de Droogstandsccheck zijn vier tot tien bloedmonsters nodig van droogstaande koeien in de periode van 21 tot 2 dagen voor het afkalven. De uitslag vertelt u iets over uw droogstandsmanagement op koppelniveau. U ziet of er (mogelijk) sprake is van problemen met de energievoorziening, de eiwitvoorziening, magnesiumvoorziening en/of de gezondheidsstatus van uw koppel. Duidelijk wordt

of gemeten gehalten afwijken van de door GD vastgestelde referentiewaarden voor droogstaande koeien.

Inzicht in de bedrijfsspecifieke situatie (onder andere droogstandsrantsoen, management en huisvesting) is vereist voor de juiste interpretatie en toepassing van de uitslagen en adviezen. Het koppeladvies van de Droogstandsccheck is gebaseerd op de uitslagen van minimaal vier koeien. Bij minder dan vier dieren ontvangt u alleen individuele uitslagen. Is de uitslag van de Droogstandsccheck niet afwijkend, maar doen zich toch veel problemen voor bij de verse koeien? Overleg dan met uw dierenarts of andere factoren een rol kunnen spelen, zoals een infectieziekte of een onvoldoende vitaminen- en mineralenvoorziening.

Energievoorziening (NEFA, BHBZ)

Een afwijking in de energievoorziening kan ontstaan als koeien een te ruime conditie hebben en/of in de laatste weken voor afkalven onvoldoende energie opnemen uit het rantsoen. Droogstaande koeien met verhoogde NEFA- en/of BHBZ-concentraties hebben meer kans om na het afkalven gezondheidsproblemen te krijgen, zoals aan de nageboorte blijven staan, baarmoederontsteking en lebmaagverplaatsing. Een verhoogde NEFA-waarde geeft aan dat er afbraak van vetten vanuit de vetreserves plaatsvindt, terwijl een verhoogde BHBZ-waarde aanduidt dat er bij de droge koeien sprake is van (milde) ketose. Bij afwijkende waarden is het raadzaam om de voeding, huisvesting en het management van de droge koeien te evalueren en te kijken of verbeteringen mogelijk zijn.

Eiwitvoorziening (ureum)

Tekort

Een verlaagd ureumgehalte in het bloed kan duiden op een eiwittekort in het rantsoen. Bij een eiwittekort kunnen koeien in de droogstand hun spierreserves gaan aanspreken. Dit is een ongewenste situatie. Controleer of de eiwitvoorziening in het rantsoen voldoende is voor droogstaande koeien. Een te lage eiwitgift kan bijvoorbeeld optreden bij rantsoenen met stro en/of rantsoenen met veel snijmaïs.

Overmaat

Een verhoogd ureumgehalte in het bloed kan duiden op een eiwitovermaat in het rantsoen. Bij een overmaat aan eiwit in het rantsoen wordt de lever extra belast. Dit kan ten koste gaan van een goede start van de lactatie.

Tekort en overmaat

Wanneer op een bedrijf zowel koeien met hoge als lage ureumconcentraties in het bloed voorkomen, geeft dit aan dat de koeien het rantsoen wellicht niet in gelijke mate (kunnen) opnemen. Mogelijk is er sprake van competitie, onvoldoende gemengd voer of selectie aan het voerhek.

Magnesiumvoorziening (magnesium)

Droogstaande koeien met een onvoldoende magnesiumvoorziening lopen meer risico om na het afkalven melkziekte te krijgen. Bij een magnesiumtekort kan het lichaam na het afkalven de uitscheiding van calcium via de melk minder goed opvangen. Hierdoor zullen koeien sneller een te laag calciumgehalte van het bloed (hypocalcemie) ontwikkelen. Bij de uitslag 'aanwijzingen voor een magnesiumtekort' is het advies om het rantsoen te controleren.

Haptoglobine

Haptoglobine is een eiwit dat vrijkomt wanneer er schade in het lichaam ontstaat door bijvoorbeeld een infectie of een ontsteking. Droogstaande koeien met een verhoogde concentratie haptoglobine in het bloed lopen meer risico om na het afkalven aan de nageboorte te blijven staan of baarmoederontsteking te ontwikkelen. Ook bij een zeer ruime conditie of leververvetting maakt het lichaam meer haptoglobine aan. Wijken meerdere koeien af, dan is het raadzaam om de oorzaak hiervan samen met de dierenarts te onderzoeken.

